

2 Nipashe

Jumanne Januari 25, 2022

 HABARI KITAIFA

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvu, Abdallah Ulega, akizungumza na wataalamu mkoani Tanga jana, kabla ya kikao kazi cha kujadili mikakati na kampeni ya kuhamasisha shughuli za ukuzaji viumbe maji baharini. Kulia kwake ni Mkuu wa Wilaya ya Tanga, Hashim Mgandilwa.

PICHA: HAMIDA KAM-CHALLA

Kesi Izuninoza kuujiuzulu

Ufugaji wa samaki kwa vizimba kuwaneemeshha vijana Mwanza

Na Nashon Kennedy

F AIDA mojawapo ya mtu kula samaki ni pamoja na kupata virutubisho muhimu. kwene nyewe mivili wake kama vile vitamini D na B2, kuongeza kiumbo cha madini ya chuma.

Mratibu wa Lishie Mkao wa Mwanza, Sophia Lugome anasema lishie bora ni mchanganyiko wa makundi matano ya chakula, ambayo kila binadamu anatakiwa kula kwa ajili ya kuwa na afya bora na kujingira na maradhi mbalimbali.

Anayatajia makundi hayo ya chakula kuwa ni vyakula vya nafaka, mizizi na ndizi mbichi, vyene asili ya wanyama, wadudu na jamii ya mikunde kunde, mbogamboga, matunda, mafuta, sukari na asali.

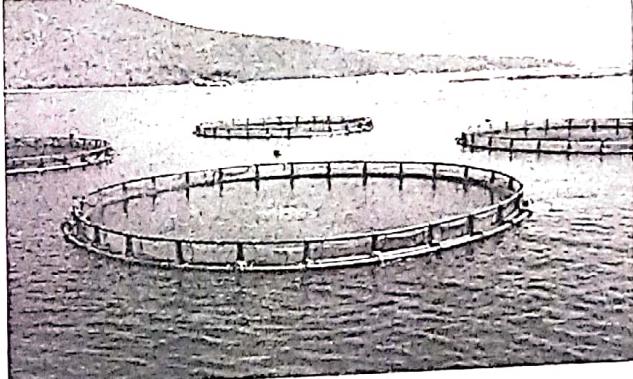
Lugome anasisitiza kuwa ulaji ya samaki ni muhimu kwa sababu ni miongoni mwa chakula kilichopao katika kundi la vyakula vyene asili ya wanyama, wadudu na jamii ya mikunde kunde.

"Kundi hili ukitimia unapato utomvili (protein)," anasema na kuongeza kwamba kundi hilo limegawanyika katika makundi mawili, daraaja la kwanza kwa mtu anayetumia vyakula vyene asili ya wanyama na wadudu na daraja la pili kwa mtu anayetumia vyakula vyene asili ya mikundekunde," anasema.

FAIDA SAMAKI
Lugome anasema umuhimu wa kula samaki na virutubisho vinavyopatikana katika samaki ni muhimu

Mkuu wa Mkao wa Mwanza, Robert Gabriel.

Ufugaji samaki wa vizimba.

misili ya moyo, omega-3 inasaidia katika kuimarisha uono wa macho na ukuaji wa ubongo na kuwa na ufahamu wa hali ya juu na utunzaji wa kumbukumbu.

Anaoingeza kuwa madini ya kali si yanasaidia kuimarisha ukuaji wa mitupa na kufanya iwe imara, madini ya chuma yanaoingeza wingi wa damu, madini joto yanawepusha watu kutopata latizo la goita hivyo kumutima samaki kunaleta fidaa nyngi mwilini pamoja na kutenegenza seli zilizoharibika, kuimarisha ukuaji mzuri wa mwili na kuufanya usiwe na uziito ulioizidi.

"Tafiti ziinaonesha mtu anayetumia samaki mara kwa mra anaokuwa na uwenzekano mdogo wa kupata maradhi ya moyo kama klarusi au kupoteza maisha kwa ajili ya magonjwa ya moyo," anasema Lugome.

Anasema inashauriwa mtu kula samaki mara mibili kwa wiki au kila siku kwani

hakuna madhara kuliko kula nyama nyekundu hasa nyama ya ng'ombe na mbuzi na kiasi cha samaki kinachohitajika ni robe ya samaki kwa mlo kwa siku ilaa inategemeta na umri wa mtu.

Ni kwa mantiki hiyo, kwa kuthamini umuhimu wa lishie inayotokana na samaki, Mkao wa Mwanza umeanzisha mkaakati wa kupunguza umaskini na kukuza uchumi kupitia sekti ya uvuvi kama iliyobainishwa wazi katika Mpango wa Taifa wa Taifa wa Maendeleo wa miaka mitano (2021-2025).

Mkakati huo unalenga katika kuivezesha jamii kumutima rasilimali za mazao ya samaki yaliyo katika ziwa hilo kwa shughuli za kiuchumi, kujaijiri na kupata lishe bora.

Hii ni kwa sababu mazao ya uvuvi yaliyo katika Ziwa Victoria ni miongoni mwa sekti muhimu inayochangia kuuondoa umaskini na kukuza uchumi wa Mkao wa Mwanza na taita kwa ujumla.

Pamoja na kuweopo kwa fursa hizo katika ziwa, eneo hilo bado halijapewa msukumo wa kutosha ili kutimiza lengo hilo licha ya fursa zilizopo.

Kwa mujibu wa Ofisi ya Taifa ya Takwimu ya Taifa, sekti hiyo ya uvuvi inachangia asilimia saba ya pato la mkao na 1.7 ya pato ghafi la taifa (GDP), ambapo sekti nzima ya uvuvi inachangia

Katibu Tawala Msaidizi (Idara ya Uchumi na Uzalishaji), Emil Kasagara.

asilimia 10 ya mauzo nye ya nchi.

Kwa kutambua fursa zilizopo katika Mkao wa Mwanza, mkuu huo umeandaa "Mkakati wa kukuza uzalishaji endeleju wa samaki kwa njia za kisasa".

Mkuu wa Mkao wa

Mwanza, Robert Gabriel anasema mpango huo umelenga katika kuweesha vikundi ya vijana na kuanzasisha vyama vya ushirika, kampuni na watubinshi kufanya ufugaji wa samaki wa kisasa kwa kutumia vizimba.

Anasema ufugaji wa samaki kwa njia ya vizimba katika Ziwa Victoria unweingeza kwa kasini mkeani Mwanza, ikichangia zaidi na kuongeza kwa hamasaya ufugaji huo na hivyo kusababisha kupungua kwa rasilimali ya uvuvi kutoka vyanzo vya asili.

WALENGWA WA MKAKATI

Gabriel anasema vizimba vya kufugia samaki vilivyo ndani ya ziwa kwaa takwimu za hivji karibuni ni 362 kali,

ya vizimba 473 vilivyo nchini.

Anasema Mkao wa Mwanza pekee una vizimba 309, ambapo jumla ya wawekezaji 28 ndio wanao-jshughulisha na ufugaji wa aina hiyo ya samaki katika wilaya za Nyamagana, Magu, Sengenya, Buchesa na Ukerewe.

"Lengo ni kuwaeze-sha vijana wetu kufuga samaki kwa njia ya vizimba dii wawze kujaijini na kujicombea kiuchumi," anasema mkuu huyo wa mko.

Anasema mpango huo pia utawahamasisha wananchi wa mko huo na wa nje kuppita kwa maofisa uvuvi na wataalamu wa kada tofauti za mazao ya samaki hasa wale waliojingga na kuanzisha vyama vya ushirika, wachakataji, wasindikaji na watanyabashara wa mazao ya uvuvi, vikundi vya wajisiriamali na kijamini na taasusi binatisi zenyu dhamira ya kuwekeza katika ufugaji wa samaki kwa njia ya vizimba na kufanya uwakezaji huo.

Katibu Tawala Msaidizi (Idara ya Uchumi na Uzalishaji), Emil Kasagara, anasema mkuu una vikundi vya vijana 64 ambayo vimeonehesha nia ya kufuga samaki kwene vizimba vynye zaidi ya wanachama 640 na vyama vya ushirika wa watuvi 21 vynye e nje jumla ya wanachama 556.

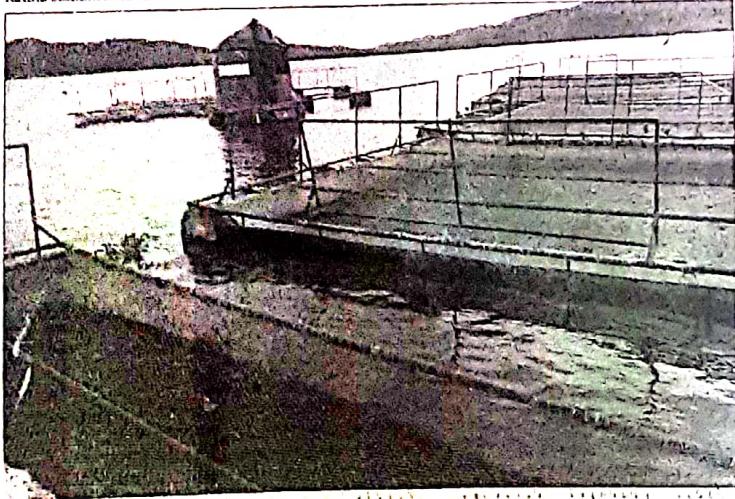
Kasagara anasema kwa kuanzia mkuu umepanga kuanza na vikundi vya vijana 35 kutoka katika halmashauri saba zinazopakana na Ziwa Victoria.

Anasema hadi sasa vyama 12 kati ya 21 vilivyo mkoani Mwanza vimeonehesha dhamira ya kuanza ufugaji wa samaki kwene vizimba, ambapo tarihi vimeandaa na kuwasisha mazindiko ya mradhi katika Benki ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania kuomba mikoopo ili kufanikisha kazi hiyo.

Anasema mkuu kwa kushirikiana na Wizara ya Misigo na Uvungi kupitia Wakala wa Matunzo ya Uvungi (FETA) wameeto matunzo ya ufugaji wa samaki kwene vizimba ya vikundi vyo vynye nia ya kufa samaki kwa vizimba.

Anasema vijana 195 kutoka vikundi 44 wamepetwa matunzo wakivemo wajumbe wa vyama vya ushirika 58 na watubinshi 10 wameshiriki kwene mafunzo hayo.

Vijana hao watawezesha kuingia kwene mpango huo wa ufugaji yakivemo mahitaji muhimu (vizimba, chakula cha samaki na vifaranga vya samaki) kupitia kwene asilimia nne ya mikopo inayotokana na mapato ya halmashauri ili wajikombea kiuchumi.

Ufugaji samaki kwa vizimba.

our communities

into a humped stance.

Financial experts ex-

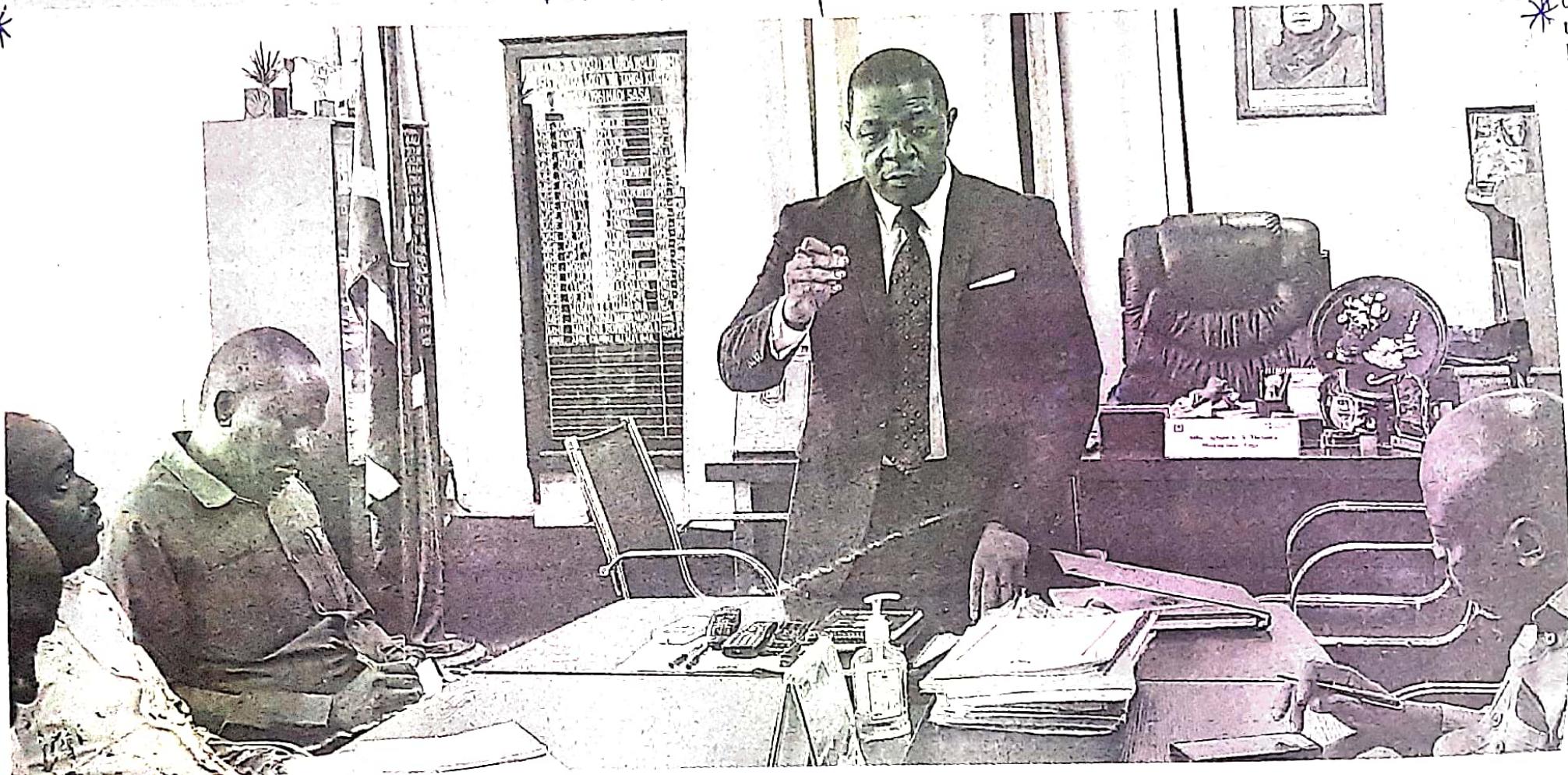
curve has slightly adjusted downwards at almost the

transactions last week from 4.82 million shares traded.

market review that the equities recorded a good

the secondary market, Masumbuko said.

DAILY NEWS Page 19

LIVESTOCK and Fisheries Deputy Minister, Abdallah Ulega talks to the fishery experts on the ministry's strategies before opening a strategic working session and a campaign to promote marine aquaculture activities for leaders and experts in Tanga Region yesterday. Taking notes on the left is Tanga District Commissioner, Hashim Mgandilwa and Tanga Regional Economic and Production Department Head Emigidius Kasunzu.(Photo by Tanga Regional Commissioner's office)

THE GUARDIAN Page 2.

Livestock and Fisheries minister Abdallah Ulega has an audience in Tanga city yesterday with experts with the ministry based in Tanga Region. It was shortly before the start of a meeting on the strategic implementation of activities related to marine aquaculture. Photo Correspondent Hamed

in
ly
ut
id
id
ff.
of